

Περίληψη - Summary

Χαραλαμπάκη Αικατερίνη-Μαρία: «Η απεργία των 100 ημερών». Παρουσίαση της απεργίας του Ε.Δ.Π. του Πανεπιστημίου Αθηνών ενάντια στο νόμο 815/78 και η διαμόρφωση του ελληνικού πανεπιστημίου στην μεταπολίτευση»

Στην παρούσα διπλωματική εργασία επιχειρήθηκε η ανάλυση της «απεργίας των εκατό ημερών» του κλάδου του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας, από τον Φεβρουάριο ως τον Μάιο του 1978, μέσα από την συγκεκριμένη ιστορική και πολιτική περίοδο. Το βασικό ερώτημα της παρούσας εργασίας είναι πώς αυτή η απεργία επηρέασε την διαμόρφωση του μεταπολιτευτικού πανεπιστημίου. Βασικοί στόχοι της είναι να εξεταστεί η προσπάθεια των πανεπιστημιακών φορέων για εκδημοκρατισμό στο χώρο της παιδείας και το αν και πώς το αίτημα αυτό συνδέεται με τα ευρύτερα αιτήματα της αποχουντοποίησης. Επίσης, ένας ακόμη στόχος που τίθεται είναι το πώς διαμορφώνονται οι συνθήκες για αναδιάρθρωση της παιδείας, μέσα στο κλίμα της πρώτης περιόδου της μεταπολίτευσης και πώς εκκινείται ο προβληματισμός για τα θεσμικά ζητήματα του πανεπιστημίου. Τέλος, εξετάζεται η εμφάνιση του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού, η σύστασή του και η μαζικότητά του ως ενιαίο τμήμα του πανεπιστημιακού κινήματος. Ως υλικό της έρευνας χρησιμοποιήθηκε, αφενός, πρωτογενές υλικό που αφορά τα ίδια τα γραπτά των μελών του κλάδου και, αφετέρου, δευτερογενής βιβλιογραφία που έχει γραφτεί για τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις από το 1974 και μετά. Επιπλέον, έγινε χρήση προφορικών μαρτυριών μελών του τότε κλάδου, με σκοπό να εμπλουτιστούν οι υποθέσεις που είχαν ήδη διατυπωθεί από το πρωτογενές υλικό, αλλά και τα στοιχεία για το κλίμα της εποχής μέσα στο οποίο εξελίχθηκε η απεργία.

Το πρώτο κεφάλαιο πραγματεύεται την αναδιάρθρωση της παιδείας από την πρώτη μεταπολιτευτική κυβέρνηση του 1974 μέχρι και το 1977 και την πορεία της συζήτησης για αναδιάρθρωση της παιδείας μετά τη δικτατορία. Στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο, αναλύεται η διαμόρφωση του κλάδου του επιστημονικού διδακτικού προσωπικού, το ιστορικό της ίδρυσής του, οι θέσεις του για τον ρόλο του στα πανεπιστήμια, και περιγράφεται η λήξη της απεργίας και οι αποφάσεις του κλάδου για περαιτέρω κινητοποιήσεις. Η περίοδος από το 1979 μέχρι και το 1982, με την ψήφιση του νόμου 1268/82, μελετάται ξεχωριστά στο τέταρτο κεφάλαιο, όπου αναπτύσσονται και κάποια από τα βασικά συμπεράσματα της διπλωματικής εργασίας. Τέλος, στον επίλογο επιχειρείται μια σύνοψη των παραπάνω κεφαλαίων και των συμπερασμάτων. Μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης και των συνεντεύξεων, επιχειρήθηκε η περιγραφή της εμφάνισης ενός νεοσύστατου κλάδου ως ενιαίου τμήματος του πανεπιστημιακού κινήματος

και ο ρόλος της απεργίας των 100 ημερών στη διαμόρφωση της ταυτότητας του κλάδου. Επίσης, μελετήθηκε ο αντίκτυπος της ίδιας της απεργίας και πώς αυτή επέδρασε στην μελλοντική εικόνα, την μορφή και την στοχοθεσία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, στην μεταπολιτευτική περίοδο. Τέλος, δόθηκε έμφαση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτής και στην ανάδειξη του ρόλου της.

Charalampaki Aikaterini-Maria: «The one-hundred-day strike". Presentation of the strike of the Scientific Teaching Faculty of the University of Athens, against the law 815/78 and the configuration of the Greek University during the post-dictatorship era»

In the present dissertation it was attempted to analyze the “one-hundred-day strike” of the Greek Universities' Scientific Faculty sector, from the February until the May of 1978, within the specific historical and political period. The fundamental issue that is addressed in the present dissertation is how this strike had affected the university configuration in the post-dictatorship era. The main goal of the dissertation is to delve more deeply into the attempt of the academic body for democratization of the field of education and also, whether and how this request is related with the more general aspirations for re-democratization after the end of dictatorship. It is also examined, how the circumstances were formed for the reorganization of the educational system, within the frameworks of the first period after the regime change and how the first concerns around academic institutional issues emerged. Finally, what is also discussed, is the emergence of the Scientific Faculty, its constitution as a body and its broadness as an integral part of the academic movement. As a material the research uses, firstly, the primary sources that refer to the records of the members of the sector themselves, and, secondly, the secondary literature composed on the topic of the educational reforms that took place from 1974 and on. In addition, interviews from the members of the sector were used in order to support the hypotheses that were formed from the primary resources, as well as further information on the period that the strike took place.

The first chapter discusses the reorganization of education by the first government after the dictatorship, from 1974 until 1977, and the process of the dialogues for the reorganization of education after the dictatorship. The second and third chapter analyze the configuration of the sector of the Scientific Faculty, the record of its establishment and it describes the end of the strike and the decision of the sector for further actions. The period from 1979 until 1982 with the passage of the law 1268/82, is discussed separately in the fourth chapter, where some of the most fundamental conclusions of the dissertation are elaborated on. Finally, in the epilogue it is attempted to summarize the chapters above and the conclusions.

Through the interviews and the literature review, it was attempted to describe the emergence of a newly formed sector as an integral part of the academic movement and the importance that the one-hundred-day strike had in the formation of the sector's identity. Moreover, the impact of the strike itself is studied and how this strike interacted with the future image, the shape and the goals of the academic institutes, in the post-dictatorship era. Finally, emphasis was given at the strike's qualitative characteristics and the definition of its prominence.